

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 21 lipca 2009 r.

**Pani
Aleksandra Ciaciura
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Bielsku-Białej**

LKA-410-13-03/2009
P/09/107

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej (zwanym dalej „Ośrodkiem”) w zakresie funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Ośrodka w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przyjęte w Ośrodku rozwiązania organizacyjne dotyczące dodatków mieszkaniowych, które zapewniały prawidłowe i zgodne z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych² ich przyznawanie i wypłacanie.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

² Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.

2. W latach 2006 – 2008 wypłacono 16 325 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 15 788 tys. zł, w tym 6 425 tys. zł (1,30 % wydatków ogółem Miasta) w 2006 r., 5 192 tys. zł (0,97 %) w 2007 r. oraz 4 171 tys. zł (0,67 %) w 2008 r.
3. Na podstawie szczegółowego badania wybranych losowo 60 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych stwierdzono, że osoby ubiegające się o ich przyznanie składały prawidłowo wypełnione wnioski oraz deklaracje o wysokości dochodów, a druki ww. wniosków i deklaracji odpowiadały wzorom określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych³ (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie dodatków mieszkaniowych”).
4. NIK pozytywnie ocenia sposób weryfikacji przez Ośrodek danych zawartych w dokumentach złożonych przez wnioskodawców, polegający na porównywaniu informacji zawartych w składanych dokumentach z danymi zawartymi w dokumentach źródłowych, przedstawionych przez wnioskodawcę w dniu składania wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz z informacjami uzyskiwanymi w trakcie wywiadów środowiskowych.
5. W celu weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego i deklaracjach o dochodach, w okresie objętym kontrolą przeprowadzono 3 498 wywiadów środowiskowych, w tym: 1 715 w 2006 r., 1 196 w 2007 r. i 587 w 2008 r. Wywiady, przeprowadzane przez upoważnionych pracowników Ośrodka, były dokumentowane, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu⁴.

W wyniku kontroli dokumentacji, dotyczącej 13 wywiadów środowiskowych, stwierdzono, że w 12 przypadkach (92,3 %) wywiady przeprowadzono w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku, tj. w terminie określonym w § 2 ww. rozporządzenia, natomiast w jednym przypadku ww. termin został przekroczony o 8 dni.
6. Wysokość dodatków mieszkaniowych, przyznanych na podstawie 60 analizowanych wniosków ustalono prawidłowo, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o dodatkach

³ Dz. U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 156, poz. 1828

mieszkaniowych i w rozporządzeniu w sprawie dodatków mieszkaniowych. Wyjątek stanowił jeden przypadek, w którym do ustalenia wysokości dodatku dla wnioskodawcy prowadzącego gospodarstwo rolne (decyzja z dnia 16.12.2008 r.) pomyłkowo przyjęto przeciętny roczny dochód z 1 ha przeliczeniowego w wysokości 2 328 zł, zamiast w kwocie 2 220 zł⁵, co skutkowało wypłatą zaniżonej kwoty dodatku mieszkaniowego osobie uprawnionej (łącznie za 6 miesięcy o 5,46 zł).

7. W wyniku kontroli 60 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego ustalono, że wszystkie dodatki były przyznane na okres 6 miesięcy wnioskodawcom spełniającym wymogi określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych, w tym m.in. dotyczące liczby osób mieszkających z wnioskodawcą oraz normatywnej powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego. Decyzje o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wydano w terminie jednego miesiąca od daty złożenia wniosku, zgodnie z art. 7 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, za wyjątkiem trzech przypadków, w których decyzje wydano odpowiednio: 2, 25 i 27 dni po upływie terminu. Nie budziła zastrzeżeń terminowość wypłat tych dodatków.
8. NIK negatywnie ocenia fakt, że żadna z 60 objętych badaniem decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego nie zawierała uzasadnienia prawnego, tj. podania podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa, co było niezgodne z art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶. Ww. decyzje zawierały natomiast wszystkie pozostałe elementy określone w art. 107 § 1 ww. ustawy.
9. Zarządcy domów przekazywali do Ośrodka listy najemców, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, zalegających z opłatami za mieszkanie. Decyzjami administracyjnymi wstrzymywano ww. osobom wypłaty tych dodatków, zgodnie z art. 7 ust. 11 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, co potwierdziły wyniki badań wybranych decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.
10. W latach 2006-2008 w czterech przypadkach przyznano dodatki mieszkaniowe na podstawie nieprawdziwych danych, podanych przez wnioskodawców. We wszystkich tych przypadkach uchylono decyzje o przyznaniu dodatków mieszkaniowych i przyznano dodatki w skorygowanej wysokości, informując jednocześnie wnioskodawców

⁵ Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 września 2008 r. w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2007 r. (M.P. Nr 72, poz. 656).

⁶ Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.

o konieczności zwrotu na konto Ośrodka kwoty, stanowiącej podwójną wysokość niesłusznie pobranych dodatków mieszkaniowych.

Ww. wnioskodawcy dokonali zwrotu nienależnie pobranych kwot dodatku w podwójnej wysokości na łączną kwotę 3 684 zł, zgodnie z art. 7 ust. 9 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Ujmowanie w decyzjach w sprawie odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego uzasadnienia prawnego, zgodnie z art. 107 § 1 i 3 k.p.a.**
- 2. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz wydawanie decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego w wymaganych terminach.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.